

Հայ. № 33

ԽԱԼԻՍ ԶԱՄԻՐ

ԷՍԷՐԻ

ՎԵՐ. ՏՕԳ. Ճ. Գ. ԿՐԻՆ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱۶ ذی الحجہ ۱۳۲۲ و ۸ شباط
۳۲۰ تاریخ ۶۸۷ و ۱۰۳۵ نومرولی رخصتنامہ سیلہ نشر اولمشر

Խեսարիֆի Պայպլ Հաուստա 'Իպատեք Էտեհ
հեմա'ար քարափընտան քեպիյե օլունարագ
քապ' օլունմըլ տըր

ԻՍԹԱՆՊՕԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ՛Ա Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1905

547-42

(594)

ԽԱԼԻՍ ԶԱՄԻՐ

ԷՍԷՐԻ

ՎԵՐ. ՏՕԳ. Ճ. Գ. ԿՐԻՆ

معارف عمومیہ نظارت جلیلہ سنک ۱۶ ذی الحجہ ۱۳۲۲ و ۸ شباط
۲۲۰ تاریخ و ۶۸۷ و ۱۰۳۵ نومرولی رخصتنامہ سیلہ نشر اولشدر

Մեաքիֆի Պայլ Հաուստա 'Իպատեք հաեմ ֆեմա'աք
բարաֆընտան քհալիյե օլունարագ բալ' օլունմըլ տըր



ԻՍԹԱՆԳՈԼՏԱ

ՄԱԹՊԱ՝Ա Ի Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՕՅԱՃԵԱՆ

1905

ԽԱԼԻՍ ԶԱՄԻՐ

«Հեր վագրք Այլանըն վի ինսանըն
ինտինտե խալիս ցամիրե մալիք օրմա-
ղա ճեհտ հտերիմ :» Ամալ. 24. 16 :

Իշթէ Պօղոս առաքեալըն իֆատեսի. իշ-
թէ անըն 'ալիճէնապլըզ մէպտեսի : վէ ա-
ռաքեալըն պու իֆատեսի սալթ տուտաղլա-
լընըն թագրիրի տէյիլ, անճագ պիւթիւն
աթվար ու հարաքեաթընըն իզհարը իտի.
զիրա պիւթիւն 'էօմրիւ պու 'ալա մէպտէ-
յէ միւթապըզ պուլունուր իտի : Վէ ֆիլ
հագիգէ 'էօմրիւնիւն քեաֆֆէի 'ալաղալա-
լընտա վէ իշէրինտէ առաքեալըն արատը-
ղը չէյ պու իտի քի' տիւնեա տէյիլ, վէ
քէնտի տօսթլարը պիլէ տէյիլ, անճագ քէն-
տինին խալիս շաֆէ քէնտի հարէ.քէթինի
թահսին էյլէսին : Ահ, նէ միւպարէք տիր
օլ ատէմ քի' շան ու չէօհրէթ վէ քեար
վէ սէֆա արամաղ, անճագ քէնտի շաֆէ
թարաֆընտան թահսին օլունմասընը արար :
Վազա'ա պու կիպի պիր մէպտէյէ խըտմէթ
էտէն ատէմ չօգ տէֆ'ա ֆէտաքեարլըզ է-
տիպ' նէֆսինի թէրք էթմէք կէրէք իտիլի-
նի կէօրէճէք տիր. ֆագաթ զամիրճէ վէ
ֆիլըրճէ պուլաճաղը սէլամէթ քէնտիսինճէ

պէօյիւք պիր միւքեաֆաթ օլաճադ տըր: Իշ-
թէ Պօղոս առաքեալա պէօյէ օլտու, զիրա
քէնտի խալիս զամիրի թարաֆընտան թահ-
սին օլունարադ, քէնտիսի տա'իմա սապիթ-
գատէմ տուրուպ' նէ սախթէ պիրատէրլէր-
տէն, նէ քէնտինէ տիւշմէն օլան Եհհուտի-
լէրտէն, նէ տէ Բօմալը հիւքիւմտարլար-
տան գօրգմաղ ըտը. հաթթա Շէյթանըն
ճիւմլէ գըզղըն օղլարը պիլէ անա զարար է-
տէմէտիլէր:

Իմտի, պիւթիւն 'էօմրիւնտէ քէնտի զա-
միրինէ իթա'աթ էթմէք գա'իտէսի Պօղոս
առաքեալա պու գատար քեար վէ պէրէ-
քէթի մուճիպ օլտու իսէ, պիզ տախի պու
կիպի պիր գա'իտէտէն իսթիֆատէ էթմէ-
յէլիմ մի. եա'նի պիզ տախի քէնտի զամի-
րիմիզէ իթա'աթ էթմէյէ պօրճլու տէյիլ
միյիլ: Պու սիւ'ալա ճէվապէն տէր իզ. —
Էվլէթ, պիզ քէնտի զամիրիմիզէ իթա'աթ
էթմէլիլիզ, ֆադաթ, զամիրիմիզ ըըզլան-
մըլ օլմալը տըր: Իմտի զամիր նէ՞ աիր:

Զօրք Ենսանն 'աֆլէրէն Բէֆլէն Էֆլէ-
րէն էյէ ես Էֆլէն Էֆլէն Բէֆլէն — պէյան Էֆլէն
'աֆլէ պէր Զօրք Էֆլէն:

Պու հէր ատէմէ թապի'աթտան վէ-
րեմիլ պիր գուվլէթ տիր, ախադի էվսաֆ
սահիպի օլապիլմէմիլ Եյիլմիլիլի պու
կիպի պիր գուվլէթէ Զօրք օլմալը հէր
հալտէ լաղըմ տըր: Զօրք էյէր զամիր գուվ-

վէթի ինսանա վէրիլմէսէյիտի, ինսան էյիլի
վէ քէօթիլիլ թէմիլզ էտէմէյիպ' խայր ու
չէրըն ֆարգընա վարամաղ իտի:

Մա'լում տըր քի ինսանըն պէշ հասսէսի,
եա'նի կէօրմէք, իշիթմէք, թաթմադ, գօգ-
լամադ վէ տօգուլմադ հասսէլէրի օլուպ,
պու հասսէլէրին վաարթաարլէ էթրաֆընտա
օլան նէսնէլէրի հիսս էտիպ անլար: Պու
հասսէլէրին այրը այրը խըտմէթլէրի օլուպ,
հէր պիրինին իգթիզասը վար տըր: Մէսէ-
լա, գուվլէի պասիրէ իլէ, եա'նի կէօրմէք
հասսէսի իլէ ինսան րէնքլէրին ֆարգընա
վարըր, վէ էյէր ինսան պու հասսէյէ մա-
լիք օլմասայըտը, հիշ պիր իֆատէ եա թա-
րիֆ իլէ րէնք նէ իտիլինի անլայամաղ ըտը:
Քէզալիք, գուվլէի զայիզէ իլէ, եա'նի
թաթմադ հասսէսի իլէ ինսան եէյիպ իշտի-
յի շէյլէրին թատընը ալըր, վէ էյէր ինսան
պու հասսէյէ մալիք օլմասայըտը, ինսան ի-
շիւն հիշ պիր թա'ամըն լէզղէթի օլմաղ ըտը:
Քիւրէի 'արղըն էն սօղուգ ճիհէթլէրինտէ
օթուրան ատէմէր փօրթուգալ նէ իտիլինի
պիլմէզլէր, զիրա փօրթուգալը նէ կէօրմիւշ-
լէր նէ տէ թաթմիլլար տըր: Իմտի օ ա-
տէմէրին պիրինէ փօրթուգալըն թատընասը
իտիլինի անլաթմադ իսթէր իսէք, նէ՞ եաֆ-
մալը իզ: Փօրթուգալ աղաճընը թարիֆ էտիպ,
մէյվէսի եուվարլադ վէ սարը, թատը տախի
թաթլը իտիլինի տէյէ պիլիլիլի: Փադաթ

Ֆարզ էթտիյիմիզ ատէմ 'անէպա պու թա՝
րիֆտէն պիր շէյ անլայաճաճ ւր: Հիչ պիր
շէյ անլամայաճաճ: Էն սողուզ իգլիմտէ օ-
թուրան ատէմէրին թաթլը տէյիւ պիլտիք-
լէրի շէյ մէյվէ տէյիլ, անճաղ Էալ տըր, վէ
քէնտի հիսսիյաթ վէ թէճըրիպէլէրի իարիւ-
ճինտէ թաթլը նէ իտիյինի ասլա պիլմէզլէր:
Ֆադաթ մէզքիւր ատէմէրին պիրինէ պիր
փօրթուգալ Ֆէրէ՝, աղղընա գոյուպ թաթ-
տըղը կիպի անըն թատընը ալըր անլար:

Քէզալիք, պիր իշ, պիր 'ամէլ, եա պիր
թաւր ու հարէքէթին էյի եա քէօթիւ ի-
տիյինի անլամազ իչիւն պիր ալթընճը հաս-
սէ, եա'նի Էալ: հասսէսի մագամընտա օ-
լան զամիր գուվլէթի պիզէ վէրիլմիշ տիր:
Իշթէ զամիր վէ ինսաֆ վէ վիճտան տէ-
նիլէն պու գուվլէթին վասըթասըլլէ տիր
քի՝ ինսան էիւնին վէ քէօթիւնիւն, հազղըն
վէ նահաղղըն, իթա'աթըն վէ իթա'աթսըզ-
լըղըն նէ իտիքլէրինի անլայապիլիպ, էյի վէ
սողրու օլանը իճրա էթմէք վէ քէօթիւլիւք-
տէն վէ հազգսըղըղտան վէ հէր կէօնէ կիւ-
նահտան իճթինապ էթմէք կէրէք իտիյինի
պիլիր: Իշթէ պու սէպէպտէն տիր քի՝ ին-
սանա ախլագի մախլուգ տէնիլիր, վէ ախ-
լագ սահիպի օլտըղընտան Սլահա խըտմէթ
վէ 'իպատէթ էտէ պիլիր: Պիզ տախի պի-
լիրիզ քի՝ քէնտի տէրուհիմիզտէ էյի վէ
քէօթիւ, հազղը վէ հազգսըղ օլան շէյլէ-

րի թէֆըրիզ էտէն պիր գուվլէթ վար տըր:
վէ պու գուվլէթ էյի էթտիիմիզտէ պի-
զի թահսին, քէօթիւ էթտիյիմիզտէ իսէ պի-
զի թագպիհ էտէր: Չօճուղար պիլէ էր-
քէն էյինին վէ քէօթիւնիւն ֆարզընա վա-
րըրլար, վէ ատէմէր 'ալէսսէվիյէ քէօթիւ-
լիւք էտէն պիր ատէմին վիճտանընա միւ-
րաճա'աթ էտէրլէր, վէ ինսաֆսըղ պիր ա-
տէմտէն խօշանմաղլար:

վէ տիգզաթա շայան պիր քէյֆիյէթ
տիր քի՝ էյիյի վէ քէօթիւլիւ թէֆըրէք էտէն
պու ախլագի հասսէ եախօտ Էալ: եալընըզ
թէրպիլէ վէ մէտէնիյէթէ մալիք օլմուշ օ-
լանլարա տէյիլ, անճաղ հէր ճինստէն վէ
հէր գապիլէտէն օլան ատէմէրէ վէրիլմիշ
տիր: Փուլթէրէսթլէր, հաթթա վահիլէր
պիլէ, ֆիլան իշ էյի վէ ֆիլան իշ քէօթիւ
տիր տէյիլ հիւքմ էտէրլէր, վէ Էալ: զա-
միրլէրի՝ էյի սայտըղլարը շէյի իճրա էթտիլէ-
րի զէման անլէրի թահսին, վէ քէօթիւ սայ-
տըղլարը շէյի իճրա էթտիլէրի զէման անլէ-
րի թագպիհ էտէր: Հաթթա վահիլէր պի-
լէ պիրի պիրլէրինէ չօգ մէրհամէթսիզ իսէ-
լէր տէ, զուլմ էթմէք տէյիլ, անճաղ մէր-
համէթ էթմէքլիյին էյի իտիյինի պիլիրլէր:
Նիհայէթ մէտէնի միլլէթլէր արասընտա գա-
պահաթլարընտան սօլայը ատէմէրին թէք-
տիր ու թէ'էտիպի իչիւն վաղ՝ օլունան գա-
նունլար: վէ ատէմէրին հէփ լիսանլարընտա

ախլազճա ֆարգլարը կէօսթէրմէք իչիւն պու-
լունան քէլիմէլէր, վէ եապանի դապիլէլէր-
տէ պիլէ պուլունան պա'ղը էյի 'ատէթլէր,
իշթէ պու կիպի շէյլէր զամիրին 'ուսուսի
ատէմէրէ վէրիլիշ իտիլինէ քեաֆի իսպաթ
տըրլար: Պէօյլէճէ հէր ատէմին տէրունինտէ
եարատան Ալլահըն պիր շահիտի վար տըր:
իշթէ պու սէպէպտէն իլհամ իլէ վէրիլիշ ֆ.
Մուգատտէստէն մահրում օլան ատէմէր եա'նի
փութիէրէսթ վէ տինսիլէր պիլէ ախլազի
մախլուգաթ սայըլըպ' քէնտի աթվար ու հարա-
քեաթլարը իչիւն մէս'ուլ թուլթուլըրար: Պու-
նուն իչիւն Պօղոս առաքեալ Ռօմա քիլիսէսինէ
եազտըրը ըիսպէտէ տէյօր քի, "Շէրի'աթը
օլմայան թա'իֆէլէր թապի'աթլէ շէրի'աթ մու-
ճէպինճէ 'ամէլ էթտիլէրի թագտիւրտէ, անլէ-
րին շէրի'աթը օլմամաղլէ, քէնտիլէրի քէնտի-
լէրինէ շէրի'աթ օլարագ, զամիրլէրինին շէ-
հատէթիլլէ վէ էֆքեարլարընըն կեահ թա-
զիրլէ, կեահ 'էօզր տիլէմէսիլլէ շէրի'աթըն
էսէրինի քէնտի գալպլէրինտէ եազըր կէօս-
թէրիլլէր» (Րօմ. 2. 15, 16): Վազա'ա ա-
ռաքեալըն զիքը էթտիլի թա'իֆէլէր խէլաս
խապէրինէ մալիք տէյիլլէր իտի, ֆազաթ
արալարընտա պուլունան հէր ատէմ, քէն-
տի տէրունինտէ օլան զամիրին վասը-
թասըյլէ պարի պա'ղը տէրէճէ էյիյի վէ
քէօթիւլիւ ֆարգ ու թէմեիլ էտէ պիլտի-
յինտէն, մալիք օլտըրը ըջըղա միւթապըգ

պիր սուրէթտէ եիւրիւմէյէ պօրճլու իտի-
Պու կիպի ատէմէր պիլտիլլէրի գատար էյի
օլմատըգլարը իչիւն հիւքմ' օլունաճագլար տըր:

Հասըրը քէլամ, զամիր Ալլահ թարաֆըն-
տան հէր ատէմէ վէրիլիշ պիր գլաղուզ օ-
լուպ' ատէմին էյի սայտըրը շէյի իճրա, վէ
քէօթիւ սայտըրը շէյտէն իճթինապ էթմէ-
յէ անը թէշվիդ էտէր:

Ֆազաթ տիգգաթ պուլուրընըզ, էյ տօսթ-
լարըմ, քի զամիր միւսթագիլ վէ եանըլմազ
պիր գլաղուզ օլմայըպ' ատէմին ալտըրը
թէրպիլլէ վէ մա'լումաթա կէօրէ հիւքմ'
էտէր: Իմտի, էյէր պիր ատէմին մա'լու-
մաթը էքսիք վէ էֆքեարլարը եանըլ իսէ,
զամիրի տախի տօղրու գլաղուզլուգ էթ-
մէզ: Հէփիմիլ, զանն էտէրիմ, էօյլէ ին-
սաֆըր ատէմէր թանըյօրըզ քի պա'ղը խու-
սուսլարտա զամիրճէ տօղրու հիւքմ' էտէր-
լէր իսէ տէ, պա'ղը խուսուսլարտա տախի
մալումաթլարը եախօտ էֆքեարլարը եան-
ըլ օլտըրընտան զամիրճէ եանըլ հիւքմ'
էտէրլէր: Մա'լումընըզ տըր քի' Պօղոս ա-
ռաքեալ խրիսթիան օլմադտան էվլէլ "Ալլա-
հըն քիլիսէսինէ թէ'ատտի" էտէր իտի (1
Կոր. 15. 9), պունու տա անճագ քէնտի
զամիրինէ իթա'աթ էթմէք իչիւն էթտի,
չիւնքի պու խուսուստա քէնտիսի շէօյլէ պէ-
յանը էֆքեար էտէր. "Վազա'ա պէն քէն-
տիմ Նազարէթլի Յիսուսըն իսմինէ մուխա-

լիֆ փեք չօգ չէյլեր էթմէք պանա վաճիպ
խտիյի զաննընտա իտիմ” (Սմալ. 26, 9):
Հաթթա ֆրիստոս քէնտիսի պիլէ քէնտի շա-
յիրալերինէ վագը՝ օլաճագ թէ՛ատտիլէր
հագգընտա անլէրէ էվլէլտէն խապէր վէր-
տիյի վագըթ տէտի, քի պա՛ղը տիւլմէնլէ-
րի անլէրէ թէ՛ատտի էթտիքլէրինտէ վաճի-
պէ ի դիմէթլէրի տիր տէյիւ տույարագ թէ-
՛ատտի էտէճէքլէր տիր. չիւնքի ֆրիստոս
շայիրալերինէ խիթապէն պուլուրտու քի “Սի-
դի հէր գաթլ էտէն քիմէ՛ Սլլահա ՚իպա-
տէթ ՚արղ էտիյօրըմ՝ զանն էտէճէյի վա-
գըթ կէլիր” (Յով. 16, 2): Հաթթա զէմա-
նըմըզտա պիլէ պա՛ղը փութիէրէսթլէր քէն-
տի չօճուգլարընը փութլարընա գուրպան է-
տիպ աթէչէ եագտըզլարը վագըթ, վէ իւ-
թիյար վալիտէյնլէրինի մուգատտէս սայտըգ-
լարը ըրմագլարըն քէնարընտա աճլարընտան
էօլմէյէ պրագտըզլարը վագըթ զանն էտէր-
լէր քի՝ թէլէֆ էտիլէն զէվալլըլար ճէննէթէ
վարմը՝ քէնտիլէր տախի քէնտի իլահլարը-
նա խօշ պիր խըտմէթ էթմիշ օլուրլար:

Իմտի, նա՛սըլ օլույօր քի՝ կէօյա Սլլահ
թարաֆընտան ինսան ճանընա սէօյլէյէն զա-
միր պու կիպի եանլըշ վէ հագգսըղ վէ մէր-
համէթսիղ ՚ամէլլէրտէ պուլունան ատէմլէ-
րին էթտիքլէրինի թահսին էտէր: Պու սիւ՛ա-
լա ճէվապէն, եօգարըտա զէքը էթտիլիմիզ
կիպի, թէքըար տէրիզ քի՝ զամիր ինսան

ճանընտա միւսթագիլ վէ եանըմաղ պիր
գուվլէթ օլմայըպ, ֆիքըրիմիզին՝ աթվար ու
ախլագ խուսուսընտա հիւքմ էտէն պիր
գուվլէթի տիր: Իմտի ֆիքըրիմիզ նա՛սըլ
հիւքմ էտէր: Մա՛լում տըր քի ֆիքըրիմիզ
տա՛իմա մալիք օլտըղը ըլըղա կէօրէ հիւքմ
էտէր: Իմտի, էյէր ֆիքըրին ալտըղը ըլըգ-
էքսիք, վէ էտինտիյի մա՛լումաթ եանլըշ
իսէ, զամիրին թագըրիր վէ հիւքմիւ տախի
եանլըշ օլուպ՝ հագգ եօլտան սալմաղա վէ
կիւնահ իշլէմէյէ պիլէ սէպէպ օլապիլիր:
Պօղոս, խրիսթիյան օլմագտան էվլէլ, Նաղա-
րէթլի Յիսուսըն իսմինէ մուխալիֆ փէք չօգ
չէյլեր էթմէք քէնտինէ վաճիպ խտիյինի զանն
էտէր իտի. վէ պու սէպէպտէն “Խանէլէրէ
կիրիպ՝ էրքէք վէ գարըլարը սիւրիւքլէյէրէք
հապսխանէյէ աթմաղլէ, քիլիսէյի խարապ
էթմէքտէ իտի” (Սմալ. 8, 3): Իմտի, աշի-
քեար տըր քի՝ Պօղոս քէնտի զամիրինէ ի-
թա՛աթ էթտիյի զէմանտա պիլէ փէք աղըր
սուրէթտէ կիւնահ իշլէր իտի: Պօղոսըն իշլէ-
տիյի կիւնահ տախի քէնտի պիլկիսիզլիյին-
տէն նէ՛լէթ էթտի. ֆագաթ պիլկիսիզլիյի
սէպէպինտէն Պօղոս գապահաթսըղ սայըմա-
տը, չիւնքի պիլկիսիզլիքտէ գալմաղա մէճ-
պուր տէյիլ իտի: Նաղարէթլի Յիսուս պիր
ալտատըճը օլմայըպ, Եհհօլա Սլլահըն իսրա-
յէլէ վա՛տ էյլէտիյի ասըլ Մէսիհ իտիլինէ
պիր չօգ իսպաթլար վար ըտը: Ֆագաթ Պօ-

դուս պու իսպաթլարը թէֆթիշ էտիպ գա-
պուլ էթմէք իսթմէշ իտի: Եյվահ, 'ինատ
իլէ ճէհալէթտէ գալըպ կիւնահ իշլէյէն ա-
տէմլէրին հալի նէ գատար աճընաճագ պիր
հալ տըր: Եյէր պու կիպի ատէմլէր գամիր-
լէրինէ իթա'աթ էթմէշլէրսէ, զաննլարընճա
կիւնահ իշլէրլէր, չիւնքի ատէմլէր տողրու
սայտըգլարը շէյլէրի իճրա էթմէյէ պորճու
տըրլար: տիկէր թարաֆտան էյէր զամիրլէ-
րինէ իթա'աթ էթսէլէր, թէքրար կիւնահ
իշլէրլէր, չիւնքի էթտիքլէրի շէյ հատտը զա-
թընտա քէօթիւ տիր:

Պու պահստան նէ՞ չըգար: Շու մուհիմմ
նէթիճէ չըգար քի՝ ախլագի խուսուսլարտա
պիղէ գլաղուղ օլմագ իւզրէ վէրիլմիշ օլան
զամիրէ իթա'աթ էտէր իքէն պիլէ, եանլըպ
կիւնահ իշլէմէքտէ օլապիլիրիլ: Ալլահա
խըտմէթ էտիյօրըզ զանն էթտիյիմիլ զէման
պիլէ պիննէֆս Շէյթանա խըտմէթ էթմէք-
տէ պուլունմուշ օլապիլիրիլ: Իմտի, ասըլ
տողրու օլանը էթմէքտէ իտիյիմիլ զէմին օ-
լապիլմէք իշլին, տէյիլ եալընըզ զամիրիմիլ
պիղի թահսին էթմէլի, անճագ մա'լումաթ
վէ էֆքեարըմըզ տախի տողրու օլմալը տըր:
Եյէր պիր խուսուստա էլիմիդտէն կէլտիյի
գատար մա'լումաթ էտինմէյէ ղայրէթ էթ-
տիք իսէ, ալտըղըմըզ ըլըզա կէօրէ հիւքմ
էտէն զամիրիմիլ իթա'աթ էտիպ՝ նէթիճէ-
յի Ալլահա պրագմալըյըզ: Ֆագաթ էյէր
տողրու մա'լումաթ էտինէպիլիր իքէն, եա

գայտըղըզ եա պօշ զիւ'իւմլէր եա 'ինատ
սէպէպինտէն տողրու մա'լումաթ էտինմէյիպ
եանլըզ էֆքեար վէ ի'թիգատլարա զահիպ
օլուր իսէք, կէրէք զամիրիմիլին եանլմասը
վէ կէրէք անտէն զուհուր էտէն կիւնահլար
իշլին քէնտիմիլ մէս'ուլ օլուրուզ:

Համտ օլտուն, քի պիղ փուլէրէսթլէր վէ
վահշիլէր արասընտա եաշամայօրըզ, վէ եալը-
նըզ թապի'աթըն վէ 'ագլըն ըլըղընա տէ-
յիլ, անճագ ֆիթապը Մուգատտէստէն իշ-
րագ էտէն ըլըզա տախի մալիք իլ: Իմտի
քէնտի էֆքեար վէ իթիգատըմըզ տօղ-
րուլթմագ իշլին պու միւպարէք ֆիթապա
միւրաճա'աթ էթմէլիյիլ, զիրա կէրէք Ալլա-
հա վէ կէրէք ինսանա օլան պօրճլարըմըզ
հագգընտա պիղէ ասըլ հագիգաթը պիլ-
տիրէն Ալլահըն քէլամը տըր: Իմտի, էյէր
Մուգատտէս ֆիթապը տիգաթլէ թէֆթիշ
էտիպ՝ անըն պէյան էթտիյի հագիգաթ 'ա-
յարընա կէօրէ էֆքեար վէ ի'թիգատըմըզ
տողրուլտուր իսէք, ըլըզլանմըզ պիր զամի-
րին հիտայէթինէ նա'իլ օլուպ, հագգ եօլ-
տան սափմաղա պիր կէօնէ գօրգումուլ օլմա-
յաճագ տըր: Վէլհասըլ, հագիգաթ հագգըն-
տա տողրու մա'լումաթ էտինիպ, ֆիքը վէ զա-
միրին ըլըզլանտըմագ ինսանըն ճիւմլէտէն
էֆզալ վէ 'ալա վէ էվվէլ օլման վագիֆէսի
տիր, վէ Ալլահ պու ֆարիլէ ի զիմմէթի իհ-
մալ էտէն հիշ պիր ատէմի եանլըշտան վէ
կիւնահտան հըֆիլ էթմէքլիլի վա'տ էթմէշ:

Սանիէն, Տէքէն գոյոյրէնը + լաւիւնիւ Բիւ-
նաղ և Մոգոտոտէն ելլէնը օլոտոտան սման,
Գիւնիւն սորէնիւ լաւիւն Ենա'ն Ենիւ + Լաճիւն Ե
Զիւնիւն Գիւն :

Զիրա, Եվիւն Եմրտէ, ինսան իւզէրինէ
զամիրին սէլահիյէթի հազգ իւզրէ ճիւմիէ-
տէն իւսթիւն վէ ճիւմիէյէ ֆա'իզ տիր :

Ինսանտա պիր չօգ Թապի'ի հիսս վէ մէյլ
վէ արդուլար վար տըր : Պոնլարըն պա'զըսը
վիւնուտէ մախսուս օլուպ, լայըդ և վէճհ
իւզրէ անլէրին իգթիզասընը իճրա Եթմէք
ճա'իզ տիր : Ինսանտա քէնտույի սէվմէք
մէյլի, Եա'նի քէնտի շախսի մէնֆա'աթընը
արամազ մէյլի տախի վար, վէ պա'զը վա-
զըթ ինսան, սօնրա տահա պէօյիւք պիր
ֆա'իտէ Ելէ կէթիրմէք իչիւն, չիմտիքի սէ-
ֆայը Թէրք ու ֆէտա Ետէր :

Փագաթ ինսանըն հայլանի հիսպէրինտէն
վէ ճիւմիէ սա'իր մէյլէր վէ արդուլարընտան
տահա իւսթիւն վէ 'ալա օլան զամիր գուվ-
վէթի վար . լա'իւ իսէ նէֆսիմիդէ խօշ Եա-
խօտ պիդէ քերարը օլանը տէյիլ, անճազ
տօղրու վէ հազգ օլանը իճրա Ետէլիմ տէ-
յիւ պիդի Թահրիք ու Թէշվիդ Ետէր :

Վագա'ա շու կիւնահքեր տիւնեատա
զամիրին հազգ հիւքիւմէթինի Թանըյանլար
ազ տըր, զիրա ատէմլէր 'ալէսսէվիյէ հայ-
վանի մէյլ վէ արդուլարը վէ հըրսը շան վէ
խօտպիւնիքլէրի սէպէպիւնտէն զամիրին սէտա-
սընը տիւնէմէզլէր, ֆագաթ, պու ճիւմիէ իլէ

պէրապէր, խալիգիմիդ օլան Սլահըն Թէր-
թիպի իւզրէ ինսանը ախլագի խոսուտա
հիւքմ ու իտարէ Եթմէք հազգը ինսանըն
հայլանի հիսս վէ մէյլէրինէ տէյիլ, վէ ին-
սանըն պօղուգ գալպիւն տէյիլ, անճազ
քէօթիւյիլ Թէվալիի Ետէն վէ տօղրու օլանը
իճրա Եթմէմիդ իչիւն տա'իմա պիդի Թէշվիդ
Ետէն զամիրիմիդէ 'ա'իտ տիր :

Քէզալիք, ընդլանմը զամիրէ իթա'աթ
Եթմէք պիդէ կէրէք տիր, չիւնքի անըն սէ-
սինէ իթա'աթ Եթմէտիլիմիդ հալտէ, զամի-
րիմիդ տույղուսուլ վէ քէօր օլուր, պիդ
տախի կիւնահ իչլէմէքտէ գալիլէշիրիդ :

Ինսանըն հէվի հաստէլէրի իսթի'մալ օլուն-
մաղլա գուվվէթլէնիւր, վէ իսթի'մալ օլուն-
մատըղլարը տագիդէտէ զա'իլլէնիւրլէր . վէ
Թէնին վէ ֆիքրին հէվի գուվվէթլէրի պու-
գա'իտէ ալթընտա օլտըղլարը կիպի, զամիր
տախի 'այնի գա'իտէյէ Թապի' տիր : Ընդ-
լանմը զամիրինէ իթա'աթ Եթմէյէ ալըշմը
օլան ատէմ, հազգ վէ տօղրու օլանը անլա-
տըղը կիպի, տուրմայըլ իճրասընա Թէշպ-
պիւս Ետէր, վէ իճրասընտա սէվինճ վէ գա-
նա'աթ պուլուր : Պէր'աքս, քէնտի զամիրինէ
գուլագ ասմայըպ 'ինատլէ կիւնահլը Թա-
րիդտէ տէվամ Ետէն պիր ատէմ նիհայէթ
Եյնին վէ քէօթիւնիւն ֆարզընա վարամազ,
վէ քէնտինէ ֆարզ օլանը տույմազ օլուր :
Պու սէպէպտէն Պօղոս առաքեալ Տիմիթեո-
սա Եազտըղը պիրինճի ըիսպէտէ անա նա-

սիհաթ էտիպ տէր քի, “իմանը վէ խալիս
զամիրի հըֆըլ էտէսին. պունու իսէ պա՛ղը-
լարը բէտտ էթմիշ օլմալարըլէ իման խու-
սուսընտա զարգ օլտուլար” (1 Տիմ. 1. 19):
Տիտոս տախի եազտըղը ըիսալէտէ Պօղոս
առաքեալ շէօյլէ պոլսուրըյօր: “Փաք քիմանէ-
լէրէ հէր շէյ փաք իսէ տէ, նափաք վէ
միւ՛մին օլմայանլարա պիր շէյ փաք օլմա-
տըգտան պաշգա՛ հէմ ’ազըլլարը հէմ տէ
զամիրլէրի նափաք օլմուշ տըր” (Տիտոս 1.
15): Թէքրար Պօղոս առաքեալ Տիմոթէոսա
եազտըղը պիրինճի ըիսալէտէ պիր թագըմ
ատէմլէր հազգընտա տէր քի՝ “Զամիրլէրի
տաղլանմըլ” տըր (1 Տիմ. 4. 1): Պուրատա
առաքեալըն զիքը էթտիյի ատէմլէր էվլէլա
խրիսթիյան օլուպ՝ պիր վագըթ էյի թավը
ու հարէքէթտէ պուլունուրլար ըտը. լաքին
պօրճլարընը իհմալ էտիպ զամիրլէրինէ գու-
լազ ասմամաղլա՝ նիհայէթ էյինին վէ քէօ-
թիւնին ֆարգընա վարամաղ օլտուլար, զա-
միրլէրի տախի գըղղըն տէմիր իլէ եանմըշ
տէրի կիպի տույղուսուղ օլտուլ: Ա՛հ, նէ հէյ-
պէթուլ պիր հալ. պու կիպի ատէմլէր քէն-
տի իւզէրլէրինէ թէղ հէլաք կէթիբիբլէր,
քէնտիլէր իսէ տույմաղ վէ պիլմէզլէր: Աման,
տօսթլարըմ, պու կիպի ատէմլէրին հարէ-
քէթ վէ ազըպէթինտէն սագընալըմ:

Սալիսէն, Տէգթալ պոլսուրըլէլ է՛ն ըւրէմնէլ
օլու զաթիբ ինտա՛ն էտէրէտ, ’աղէմ իտէտաթալըլէլ օլուրէ:

Զիրա, էվլէլա, ըշըղլանմըշ զամիրլմի-
զէ իթա՛աթ էտէճէք օլուրսագ, պիզի պիր
չօգ եանլըլ վէ մուղիրը հալ ու հարէքէթ-
լէրտէն հըֆըլ էտէր: Էթրաֆըմըղտա չօգ ա-
տէմլէր վար քի՛ տին իչիւն հիշ վաղիֆէ է-
տինմէզլէր. պունուն սէպէպի նէ՞ տիր: Ս-
ճէպա, պու ատէմլէր ինտա՛ն մը տօղտըլար:
Խայր, իմանսըղ տօղմատըլար. պէր՛աքս, չօ-
ճուգըլուգլարընտա քիլիսէյէ կիտիպ՝ հիշ տէյիլ
իսէ տինճէ պա՛ղը վաղիֆէլէրինի իճրա է-
տէրլէր իտի: Էօյլէ իսէ, նա՛սըլ պօղուլտու-
լար: Զամիրլէրինէ գուլազ ասմայըպ՝ եավաշ
եավաշ Սլլահըն իպատէթինի պրագտըլար,
Կիրակի կիւնիւնիւ կէօղէթմէտիլէր, տիւն-
եանըն պօղուգ ուսուլ վէ ’ատէթլէրինէ ույ-
տուլար, վէ պէօյլէճէ թավը ու հարէքէթ-
լէրինտէ պօղուլտուգտան սօնրա էֆքեար վէ
ի՛թիգալարընտա տախի պօղուլուպ՝ իմանսըղ
վէ տինսիղ օլտուլար: Իշթէ պու կիպի ա-
տէմլէրին տիւշմէլէրինտէ սըրա շէօյլէ տիր.
եա՛նի՛ ատէմլէր էվլէլա զամիրէ իթա՛աթ
էթմէյիպ՝ կիւնահա ալըշըլար. սօնրա տին-
ճէ թա՛լմաթլար հազգընտա շիւպհէ էթմէ-
յէ պաշլարլար, վէ նիհայէթ իմանլարընը
թէրը էտիպ Սլլահսըղ օլանլար կիպի եա-
շարլար: Պու կիպի էօրնէքտէն ալաճաղը-
մըղ տէրս վէ նասիհաթ նէ՞ տիր: Իխթար
ու նասիհաթ պու տըր քի՛ տինտէն սավըպ
հէլաք եօլընտա տիւնիւնիւնիւ իչիւն եալը-



նրդ չարէ չօճուգլուգտան պաշլայարադ՝ խա-
լիս զամիրի հըֆզ էթմէք տիր:

Թէքրար, բշրգլանմը զամիրիմիդէ ի-
թա՛աթ էտէճէք օլուրսադ, պու մու՛ամէլէ-
միդ ֆիքը վէ գալպլէրիմիդէ թէսէլլի վէ սէ-
լամէթ կէթիրէճէք տիր: Էյէր հագիդի խորիս-
թիյան օլուպ՝ կիւնահտան իճթինապ վէ Գրիս-
տոսա թէվէքքիւլ էտիյօր իսէք, նա՞սըլ օ-
լույօր քի քէնտի խէլասըմըղ հագգընտա էմին
օլմայըպ՝ հիչ տէյիլ իսէ պա՛ղը վաղըթ
շիւպհէտէ օլույօրըզ: Պօղոս առաքեալ տէր
քի՛ գալպտէն թէվպէ՛ էտիպ՝ Գրիստոսա
ինանանլարա “Ալլահըն ճիւմլէ վա՛տլարր...
էվվէթ վէ ամին տիր” (2 Կոր. 1. 20):
Քրիստոս տախի շայիրտլէրինէ խիթապէն
չէօյլէ պույուրուր: “Սիդէ եէր հաղըրլա-
մաղա կիտիյօրըմ, վէ պէն կիտիպ սիդի
եէր հաղըրլատըղըմտա՝ եինէ կէլիպ սիդի
քէնտի եանըմա ալըրըմ, թա քի պէնիմ օլ-
տըղըմ եէրտէ սիդ տախի օլսաընըզ.” (Յովհ. 14. 2, 3): Էօյլէ իսէ, քէնտի խէլասըմըղ հագ-
գընտա նի՞չիւն շիւպհէ էտէլիմ: Պու սիւ՛ա-
լըն ճէվապը Յովհաննէս առաքեալըն շու քէ-
լամընտա պուլունուր: Եա՛նի, “Էյէր գալպ-
լէրիմիդ պիդի թաղիր էտէրսէ, Ալլահ գալ-
պիմիդտէն պէօյիւք օլուպ՝ հէր շէյէ ’ալիմ
տիր”... ամմա “Էյէր գալպիմիդ պիդի թա-
ղիր էթմէզ իսէ”, օլ զէման “Ալլահըն հու-
գուրընտա ճէսարէթիմիզ” օլուր (1 Յովհ.

3. 20, 21): Իշթէ, տօսթլարըմ, շիւպհէ
վէ գօրգուլարըմըղն ասըլ սէպէպի պու
սէօյլէրտէ պուլունուր: Հագիդաթը հալ պու
տըր քի ասըլ քէնտի գալպլէրիմիզ, Եա՛նի
զամիրլէրիմիզ, պիր չօգ խուսուլարտա պի-
զի թաղիր էտէրլէր, վէ պուլուն իչիւն խէ-
ասըմըղ հագգընտա չօգ տէֆ՛ա էմնիյէթի-
միզ օլմայօր: Էյէր վիւճուտիմիդտէ աղըր
վար իսէ, խասթալըզ վէ թէհլիքէ նիչանէ-
սի տէյիլ մի տիր: Վէ էյէր զամիրիմիդտէ
աղըր վար իսէ, կիւնահտա պուլունտըղըմը-
զա ’ալամէթ վէ իսպաթ տէյիլ մի տիր: Վէ
միւմքին մի տիր քի՛ կիւնահտա տէվամ էթ-
տիքճէ, Ալլահըն հուգուրընտա ճէսարէթիմիզ
օլսուն: Խայր, գօրգուլարըմըղ տէֆ՛ էտիպ՝
խէլասըմըղ հագգընտա պիդի թէ՛էմին էտէն՝
անճագ խալիս օլան զամիրիմիզ, Եա՛նի կիւ-
նահ իչիւն պիդի թաղիր էթմէյէն զամիրի-
միզ տիր: Իմտի ասըլ միւհթամ օլտըղը-
մըղ սէլամէթ խալիս պիր զամիրին վէրտի-
յի սէլամէթ տիր: Ա՛հ, նէ գատար ’ագըլ-
սըզ վէ անմագ պուլունույօրըզ: Պիր ազ քեար
վէ պիր ազ սէֆա իչիւն ճէվահիրտէն չօգ
գըյմէթլի օլան զամիր սէլամէթինի զայպ է-
տէրիզ: Ա՛հ, քերէմքեանի Ալլահմըզ պու
’ագըլսըզըզտան պիդի գուրթարսըն: Վէհհա-
սըլ, սա՛յ ու զայրէթ էտէլիմ քի՛ ֆագիրլիյի-
միդտէ պիդի զէնկին էտէն, վէ գասալէթլէ-
րիմիդտէ պիդի միւթէսէլլի դըլան, վէ էօլիւմ
գօրգուսունու պիլէ պիդտէն տէֆ՛ էտէն խա-
լիս զամիրիմիզ օլսուն: Ամին.



ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0653206

